

Moció sobre la participació del món local en la gestió dels fons provinents del Pla de Recuperació per a Europa, Next Generation EU.

Exposició de motius

Davant les conseqüències econòmiques i socials que s'estan produint fruit de la pandèmia de la Covid-19 i que han comportat una pressió enorme als nostres sistemes públics de salut i benestar social, la majoria de les administracions públiques estan aprovant plans extraordinaris per a la reconstrucció o recuperació socioeconòmica que permeti fer front a la situació actual per reconstruir el futur de forma solidària i pròspera.

En el cas de la Unió Europea, la Comissió Europea ha presentat la proposta de Next Generation EU, un nou instrument temporal de recuperació que presenta una capacitat financera de 750.000 milions d'euros que es basa en tres pilars: (i) instruments per donar suport als esforços dels Estats membres per recuperar-se, reparar els danys i sortir reforçats de la crisi; (ii) mesures per impulsar la inversió privada i donar suport a les empreses en dificultats; i per últim, (iii) reforç dels programes clau de la UE per extreure conclusions de la crisi, fer que el mercat únic sigui més fort i resilient, i accelerar la doble transició ecològica i digital.

El Pla de Recuperació per a Europa és la proposta més ambiciosa elaborada en el si de la Unió Europea en els darrers anys. Significa un salt qualitatiu en el procés d'integració europea ja que per primer cop estableix una mutualització del deute entre els Estats Membres de la UE. El Pla representaria per a Espanya un ingrés de recursos extraordinaris de 61.618 milions d'euros del Mecanisme de Recuperació i Resiliència i de 1.355 milions d'euros del Fons de Transició Justa.

La iniciativa Next Generation EU vol ser una inversió pel futur, que serveixi per implementar les polítiques verdes i digitals i amb unes ajudes destinades a diferents projectes de recuperació econòmica dirigides als sectors més afectats per la crisi sanitària, social i econòmica.

Aquest Pla complementa les altres mesures financeres aprovades fa setmanes per la UE, l'instrument SURE per fer front a les ajudes per a les persones aturades; el Mecanisme Europeu d'Estabilitat (MEDE) per garantir l'estabilitat financera a l'Eurozona i la mobilització de diners per part del Banc Europeu d'Inversions (BEI) i mostra la voluntat de les institucions europees de donar una resposta diferent a la crisi financera de 2008 que va estar marcada per l'austeritat.

A falta de la seva aprovació definitiva pel Consell Europeu previst pels dies 17 i 18 de juliol i de conèixer els detalls concrets del pla, des de la Generalitat de Catalunya cal preparar l'escenari per tal de poder fer una execució eficaç d'aquests fons per tal de donar resposta a les necessitats de la ciutadania. En aquest sentit, és important reforçar la coordinació amb el Govern d'Espanya per poder canalitzar els fons de la manera més adequada i eficient possible. En el moment de gravetat extraordinària que estem patint, la Generalitat de Catalunya ha de garantir que aquests fons s'executin en la seva totalitat i que no passi com en els fons europeus ordinaris que bé sigui per les dificultats de programació, la necessitat de cofinançament o una falta d'estructura que faciliti la seva aplicació no s'executen de forma completa.

Donada la greu crisi econòmica provocada per la pandèmia, cal aprofitar al màxim els recursos a l'abast. Cal evitar repetir la situació de les polítiques d'ocupació provinents del Fons Social Europeu que actualment no s'executen en la seva totalitat o s'han d'evitar prendre decisions unilaterals com la reprogramació dels fons FEDER que va causar discrepàncies entre diferents departaments de la Generalitat sense un acord previ entre administracions.

Cal que la Generalitat de Catalunya estableixi un sistema clar de repartiment de les ajudes extraordinàries europees i que ho faci de la mà de les entitats municipalistes i els ajuntaments. Les administracions locals, com a administració més propera a la ciutadania és qui està rebent en la majoria de casos una pressió més elevada de la ciutadania, les petites empreses i comerciants que els sol·liciten ajuda per poder fer front a les dificultats econòmiques i socials que estant patint fruit de la pandèmia. Els ajuntaments com van demostrar ja amb la crisi econòmica de 2008 són els més eficients a l'hora de gestionar serveis i ajudes socials i moltes vegades, amb una greu manca de finançament. Per tant, sota el principi de subsidiarietat tant fonamental a la Unió Europea, cal assegurar que aquestes ajudes extraordinàries arribaran a les administracions locals.

Entre els objectius que la Comissió Europea ha marcat com a condicionants per a l'aplicació del Pla per a la Recuperació europea destaca la transformació de l'economia catalana amb una agenda verda, digitalització, resiliència en la indústria, i la lluita contra la desigualtat. Aquests reptes coincideixen plenament amb els que té la societat catalana en el seu futur immediat i en el que els municipis són cabdals en la seva aplicació i foment. Per tant, des del món municipal reclamem a la Generalitat que ens garanteixi els recursos necessaris per convertir la crisi que ha provocat la pandèmia en una oportunitat per transformar l'economia pel demà. Una economia per poder fer front als principals reptes de futur com són el canvi climàtic i les creixents desigualtats.

Per tot l'exposat, el Grup municipal socialista presenta els següents acords en aquest ple municipal:

1. Instar a la Generalitat de Catalunya que faci un front comú amb el Govern de l'Estat per reclamar l'aplicació del Pla de Recuperació amb nous condicionants que evitin les polítiques econòmiques basades en l'austeritat.
2. Reclamar a la Generalitat de Catalunya a implicar i pactar amb les Diputacions i entitats municipalistes catalanes en establir el mecanisme de repartiment i gestió dels fons europeus extraordinaris per garantir que els municipis rebrem el finançament adequat per assolir una justa i equilibrada reconstrucció sanitària, social i econòmica al territori.
3. Instar de forma urgent en dotar de més recursos als ajuntaments, per mitjà del retorn dels fons FEDER que la Generalitat de Catalunya va retirar a les corporacions locals, a les universitats i als centres de recerca.
4. Demanar a la Comissió Europea que tingui present la necessària reorientació dels programes d'atribució dels Fons Europeus pel període 2021-2027 perquè les noves prioritats s'adaptin a la reconstrucció socio-econòmica local.
5. Demanar al Parlament Europeu com a representant de la ciutadania europea que faci valdre les seves competències en la supervisió de les polítiques econòmiques que han d'acompanyar al Pla i assegurui que aquests recursos es destinaran a transformar l'economia a través d'una transició ecològica i digital justa que tingui en compte la vessant social i no deixi ningú enrere.

6. Trasladar aquests acords als Grups parlamentaris del Parlament de Catalunya, al Departament d' Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència de la Generalitat, la Federació de Municipis de Catalunya i l'Associació Catalana de Municipis, i a la Delegació del Parlament Europeu a Barcelona.